

Socialministeriet Minister Pernille Rosenkranz-Theil - sbmin@sm.dk
Grønlandsudvalget / Socialudvalget - medlemmer
Folketingets Ombudsmand - post@ombudsmanden.dk
Naalakkersuisoq - iiian@nanoq.gl
IPS/ Grønland - info@humanrights.gl
Institut for Menneskerettigheder – lvs@humanrights.dk, tith@humanrights.dk
Dansk Psykolognævn - dp@dp.dk
Danske Advokater - ige@danskeadvokater.dk
Justitia- info@justitia-int.org
FN's Specailrapportør - hrc-sr-indigenous@un.org <hrc-sr-indigenous@un.org

30. marts 2023

Vurdering af grønlandske forældres kompetencer – midler afsat af SSR-reserven til testtilpasninger - udfordring med bl.a. manglende validering og konsekvenser af manglende handling.

Foreningen Sila 360 har fulgt og monitoreret adskillige anbringelsessager, der involverer grønlandske familier. Vi har fulgt udviklingen, debatterne fra Folketinget og i samfundet, de iværksatte tiltag og det har medført nedennævnte bekymringer.

Det er konstateret, at der er afsat 2,7 mio. kr. af SSR-reserven, som efter det oplyste, skal anvendes til at tilpasse to tests, der tilsyneladende skal imødekomme den manglende validering af testene og testresultaterne i den grønlandske population. Vi har erfaret, at der pt. ikke arbejdes på løsninger i sager, hvori testresultater/ psykologiske vurderinger allerede er gennemførte på grønlandske børn og voksne (og øvrige etniske minoriteter). De omtalte tests/ psykologiske undersøgelser anvendes meget bredt i samfundet i hhv. kommunerne, i Regionerne, herunder i børne- og ungespsykiatrien, den lokale voksenpsykiatri, skole/ PPR (børn), i Retspsykiatrien (kriminelle udviklingshæmmede) m.fl. Af erfaring kan vi oplyse, for de grønlandske borgeres vedkommende, at flertallet, der har gennemført testene har haft et 'uheldigt udfald' bl.a. hvad angår niveauet af den målte IQ.

Det er åbenlyst, at en psykiatrisk diagnose for "udviklingshæmning"/ lavt målt IQ og øvrige resultater fra personlighedstests (psykopatiske træk, narcissme, manglende selverkendelse, manglende mentaliseringsevne, manglende empati m.fl.), medfører svære negative konsekvenser for det enkelte barn, den enkelte voksne og dermed hele familier. Udviklingshæmning hos hhv. børn og voksne fortolkes ofte af myndighederne som værende et resultat af bl.a. omsorgssvigt.

Anvendelsen af testresultaterne, trods manglende validering i de respektive populationer, har medført og vil medføre den åbenlyse høje risiko for fejlvurderinger - indsatser og - tiltag, herunder anbringelser og tvangsbortadoptioner m.m., selvom der ikke er belæg for, at, hverken børn eller voksne har de udfordringer som de er vurderet til at have. De psykiatriske diagnoser og øvrige vurderinger af deres personlighed m.fl., er til orientering ikke oplysninger, der kan slettes fra deres respektive sager og vil belaste og begrænse dem resten af deres liv.

Der er derfor et presserende behov for, at de instanser, der foretager de adskillige tests får besked om, at testning af både børn og voksne, der har en anden etnisk minoritetsbaggrund, skal ophøre, idet testene stadig anvendes bredt og til stor skade for den enkelte borger. De svære usikkerheder, der er forbundet med testresultaterne, burde endvidere medføre at de påtænkte tvangsbortadoptioner, "videreførte anbringelser" (sagerne genoptages ikke), tvangsanbringelser, nedsættelse/ afbrydelse af samvær m.fl., stilles i bero, idet det er meget indgribende foranstaltninger, som ikke lader sig rulle tilbage. Vi har gennemgået adskillige sager og har konstateret at der ofte tillægges afgørende vægt på testresultaterne/ psykologiske vurderinger.

Anvendelsen af testresultaterne er yderst belastende omstændigheder for de grønlandske borgere, voksne såvel som børn, og vil også begrænse børn ift. fremtidige uddannelsesmuligheder, muligheder for udvikling, korrekt støtte m.m. I vores optik burde hensynet til de grønlandske borgere veje tungere end henvisningen til den hidtidige praksis, hvor usikkerheden burde komme de grønlandske borgere til gode og at der sker en systematisk gennemgang af anbringelsessager.

Vi er bekendte med at Foreningen Grønlandske børn (FGB), der ikke tidligere har beskæftiget sig med sagsbehandlingen i anbringelsessager, har fået bevilget 4.4 mio. kr. til at rådgive kommunerne. Vi kan konstatere, at FGB har fokus på 'tidligere indsatser' for at undgå anbringelser. Det er et tilbud, der har eksisteret længe og skal tilsyneladende videreføres i en større skala, hvorefter kommunerne *kan* henvende sig til FGB for at opnå rådgivning og hvor der *kan* tages enkeltsager op. De muligheder har kommunerne allerede haft adgang til i flere år, både via de grønlandske huse og foreningen grønlandske børn, men uden at de vigtige spørgsmål som FN har rejst ifm. strukturel diskrimination og systematisk racediskrimination, er blevet identificeret eller italesat.

Vi har derfor en forhåbning om, at der opstår en fornyet debat samt, at der iværksættes yderligere tiltag når FN's Specialrapportør har udfærdiget den endelige rapport (sep. 2023), idet vi har en forventning om, at Regeringen har en vilje til at bringe den, af FN nævnte, strukturelle diskrimination og systematiske racediskrimination til ophør.

Det burde være muligt at nedsætte en arbejdsgruppe/ kommission, der påser og sikrer grønlændernes deres retssikkerhed. Grønlændere er generelt negativt repræsenterede i samtlige statistikker hvad angår anbringelser, men også hjemløshed, borgere på overførselsindkomst m.m. Det er et tegn på, at grønlændere, jf. FN's Specialrapportør, ikke har samme lige adgang til "services" og/ eller, at der sker fejlvurderinger af deres personer/ livssituationer i den tidlige sagsbehandling.

Vi bemærker, at Udenrigsminister Lars Løkke Rasmussen til Sermitsiaq (17. marts 2023) har udtalt, at det respekteres at grønlændere har et ønske om at definere sig selv som et oprindeligt folk, men anser det problematisk, såfremt det anvendes til at "tillægge sig selv særlige rettigheder". Vores bekymring er, hvorvidt det er udtryk for en manglende erkendelse af, at bl.a. grønlændere i Danmark og i øvrigt, er i 'underskud' af ligestilling og retssikkerhed, hvor indeværende skrivelse beskriver behovet for en 'beskyttelse' - ikke at "tillægge sig selv særlige rettigheder".

Danmark har bl.a. tiltrådt og ratificeret FN's ILO- konvention og UNDRIP (2007), om beskyttelse af oprindelige folk. Ingen har ytret et ønske at opnå 'særlige rettigheder', men har ytret ønske om en beskyttelse og muligheden for at opnå lige adgang til "services", herunder arbejdsmarkedet, relevant støtte til fra det offentlige m.m. uden det skal medføre at grønlandere lider unødigt overlast. Dertil har Institut for Menneskerettigheder (2015) opfordret til en drøftelse om, hvorvidt grønlandere i Danmark har behov for en status som et nationalt mindretal, for at kunne imødekomme den ulighed, der hersker. Hvordan vil det kunne opnås?

Vi er ved at udarbejde en uddybende skrivelse, som vil give beslutningstagerne et sjældent indblik i de retssikkerhedsmæssige sårbarheder, som vi har konstateret under sagsbehandlingen. Heri vil der blive fremhævet eksempler fra kommunernes sagsakter og hvor det vil være tydeligt, hvilke retssikkerhedsmæssige sårbarheder og udfordringer de grønlandske familier møder i sagsbehandlingen. Det er ikke retssikkerhedsmæssige udfordringer, der tages højde for i hverken de iværksatte tiltag eller i den kommende "børnenes lov". Der vil fremgå eksempler på, at sagsbehandlingen kan tage udgangspunkt i antagelser og formodninger (evt. fordomme), om familiernes situation, at forældrene ofte forgæves klager over fejloplysning af sagen, at socialrådgivere overskrider deres kompetencer og foretager vurderinger af lægefaglig og psykologisk karakter m.fl.

Den uddybende skrivelse påtænkes fremsendt i løbet af en uge og vi ser frem til yderligere drøftelser og har en forhåbning om, at øvrige aktører inddrages i de vigtige spørgsmål om grønlandernes vilkår i Danmark.

Med venlig hilsen

Tina Naamansen
Formand

Najannguaq Dalgård Christensen
Næstformand